

Børns økonomiske betydning

Bødkersvend og arbejdsdrenge, der fremstiller i gården ved en virksomhed i Herning, 1915. Foto i Det Lokalhistoriske Arkiv i Herning.

Frem til begyndelsen af 1900-tallet anså ikke mindst fattige familier det for afgørende at få børn. Bevæggrundene var anderledes end i dag. Den tids børn blev mødt af en helt anden virkelighed og andre krav end nutidens børn. Der skulle arbejdes for føden.

Børn i byerne

Børn blev anset for at være en værdifuld ressource, når det gjaldt en families økonomi omkring år 1900. En undersøgelse fra slutningen af 1800-tallet viser, at ca. 40 % drenge over 9-10 år i byerne havde et reelt arbejde ved siden af deres skolegang.

Børnene havde job som bybude, bryggeriarbejdere og sågar decideret fabriksarbejde. De udførte de samme opgaver som voksne i den spirende industri.

I slutningen af 1800-tallet begyndte der fra lovgivernes side at komme restriktioner på børnearbejde, men først i 1913 blev det endelig forbudt for børn at arbejde i industrien - dette betød blot, at børnene i byerne fik andre job, ikke at de holdt op med at arbejde.

Børn på landet

Børn født på landet gik mindre i skole og arbejdede fra en tidligere alder, end børn i byerne. Undersøgelsen fra slutningen af 1800-tallet viste, at ca. 50 % af drengene over 9-10 år på landet havde et arbejde.

Til forskel fra børn i byerne blev børnene på landet ikke blot sat i arbejde, de blev ligefrem sendt hjemmefra. At komme ud at tjene på en gård i nærområdet i en ganske ung

alder var almindeligt for både drenge og piger. De skulle skaffe en indtægt til familien, og på samme tid var der en mund mindre at mætte i hjemmet.

Ikke alle familiens børn blev sendt til andre for at tjene, et par stykker blev ofte holdt hjemme, hvor de så hjalp til på familiens egen gård.

For både land og by gjaldt det, at såfremt alle i hjemmet skulle brødfødes, måtte alle også hjælpe til med at tjene penge.

(Kilde: "Historiske temaer". Aargang 0. Rigsarkivet)